

European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils de la Justice (RECJ)

Общо събрание на Европейската мрежа на съдебните съвети

гр. Братислава

7 юни 2019 г.

МАНИФЕСТ НА ЕМСС ОТ БРАТИСЛАВА

за мандата на Европейската комисия и Европейския парламент 2019 -2024 г.

ЕМСС е органът, който обединява всички съвети на съдебната власт или подобни автономни органи на държавите членки на ЕС и ги представява в ЕС.

Основното в мисията на ЕМСС е укрепването на независими, но отговорни съдебни органи в Европейския съюз, за да се гарантира достъп до справедливи, независими и безпристрастни съдилища. За тази цел ЕМСС работи систематично за насърчаване и по-нататъшно разработване на стандарти и насоки за самоуправление на съдебната власт и правно и практическо уреждане на основни функции като назначаването на съдии.

ЕМСС си сътрудничи от 2014 г. насам с Европейската комисия по Информационното табло в областта на правосъдието в сферата на независимостта на съдебната система, по-специално във връзка със Съветите на съдебната власт, назначаването и преместването на съдии и дисциплинарните производства.

В Манифеста на ЕМСС от Братислава се посочват въпросите, които според ЕМСС трябва да бъдат разгледани от европейските институции в рамките на мандата 2019-2024 г., като се вземе предвид съобщението на Европейската комисия от 3 април 2019 г. относно „По-нататъшното укрепване на върховенството на закона в рамките на Съюза, актуално състояние и възможните следващи стъпки“. Манифестът разглежда три въпроса, които заемат централно място в работата на ЕМСС:

- Поддържане, запазване и възстановяване на върховенството на закона
- Насърчаване на достъпа до правосъдие и справедливи и безпристрастни съдилища
- Насърчаване на европейска съдебна култура, основана на споделени ценности

1. Поддържане, запазване и възстановяване на върховенството на закона

Достъпът до справедливи, независими и безпристрастни съдилища като ключови институции на независима съдебна система е основно право, което също е залегнало в европейското право и е от основно значение за функционирането на пространството на свобода, сигурност и правосъдие заедно с вътрешния пазар.

Проучването на ЕМСС за 2019 г. сред съдиите относно тяхната независимост показва, че съдиите не се чувстват уважавани от другите държавни власти.

Независимостта на съдебната система е от значение за обществото като цяло. В последния Flash Eurobarometer 474 (април 2019 г.) за възприемането на широката общественост относно независимостта на съдебната власт, намесата на политиците и правителството се споменава най-често като причина за негативното възприемане на независимостта на съдебната власт.

Като ефективна защита срещу намесата на другите държавни власти, демократичната държава, ръководена от върховенството на закона, трябва да се основава на правилното разбиране на съответните роли и отговорности на всяка една държавна власт и необходимостта те да работят заедно. Другите държавни власти трябва да приемат, че съдебната власт като цяло също е държавна власт. Това признаване е необходимо на национално и европейско равнище. Новоизбраната Комисия и Парламент биха могли да играят важна роля в позиционирането на съдебната власт в Европа.

Следователно ЕМСС призовава за **европейски диалог между държавните власти като средство за постигане на ефективна защита срещу намеса от другите държавни власти. ЕМСС изразява готовност да участва в този диалог.**

Освен това съществува необходимост от официализиран статут в рамките на ЕС за съдебните мрежи - като представители на европейските съдебни системи. Другите държавни власти имат свои собствени официализирани органи на ниво ЕС, които им позволяват да консултират институциите на ЕС. Националните съдебни власти в ЕС нямат подобен представителен орган.

ЕМСС призовава за **официализиран консултативен статут** в рамките на Европейския съюз за националните съдебни власти чрез ЕМСС и другите съответни съдебни мрежи на равнище ЕС.

През последните няколко години в европейските институции се обсъждат начини за по-добра защита и насърчаване на върховенството на закона. Важно е съдебните органи на Европейския съюз да бъдат включени в този процес. ЕМСС и другите съдебни мрежи са в най-добра позиция да помогнат да се разбере ситуацията на място и да се осигури съдебна перспектива за съответните развятия.

Следователно, ЕМСС призовава европейските институции да **признаят централната роля на съдебните власти и съдебните мрежи за насърчаване и защита на върховенството на закона** и да официализират тяхната роля във всеки бъдещ механизъм за оценка на върховенството на закона.

2. Насърчаване на достъпа до правосъдие и справедливи и безпристрастни съдилища

Последното проучване на ЕМСС сред съдиите показва, че в целия Европейски съюз съдиите смятат, че липсата на налични ресурси за съдебната система засяга тяхната независимост. За да остане съдебната власт значима за обществото, инвестициите и иновациите са от решаващо значение.

Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2019 г., показва, че като цяло общите разходи на правителствата за съдилищата в държавите членки остават предимно стабилни. Държавите членки са склонни да използват историческа или действителна стойност за определяне на финансовите ресурси за съдебната власт, докато малцина разчитат на действителната натовареност и исканията на съда.

Когато държавите членки разработват планове за реформа или модернизация, от съществено значение е изпълнителната и законодателната власт да зачитат независимостта на съдебната власт и да предприемат реформи в съдебната система само след съдържателни консултации със съдебната власт.

Следователно, ЕМСС призовава европейските институции, по-специално Европейската комисия, **да насърчават по-нататъшните инвестиции от страна на държавите членки в техните съдебни системи** и да гарантират, че държавите членки включват съдебните органи в плановете за реформа или модернизация.

3. Да се насърчава европейската съдебна култура, основана на споделени ценности

Всеки национален съдия в Европейския съюз е и европейски съдия. Националните съдии имат основна роля за прилагането на правото на ЕС в държавите членки.

Взаимодействието между съдебните власти в Европа е от ключово значение за разбирането за това кои ценности са споделени и кои практики могат да бъдат общоприложими, за да се засили доверието в правораздаването в държавите членки.

Това разбиране улеснява съдиите при оценяване на съдебната независимост в Европа.

За тази цел, ЕМСС счита, че съответната информация за националните съдебни системи, като всяко синтезиране на информация, събирана от Европейската комисия за подготовката на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието, Европейския семестър, събраната информация и разработените стандарти от Съвета на Европа, ЕМСС и други европейски съдебни мрежи следва да бъде **популяризирана чрез повишаване на обществената осведоменост и да бъде налична на централизирано и лесно достъпно място.**